

BRAFA 2020

Internationaal kunstfestijn

Begin 2020 komen 133 kunsthandelaren en galleries samen in erfgoedparel Tour & Taxis in Brussel voor de BRAFA Art Fair, een internationaal kunstfestijn dat niet mag ontbreken in de agenda van zowel beginnende als ervaren verzamelaars. De Belgische kunstbeurs gaat een feestelijke 65ste editie tegemoet met een sterk en divers aanbod van klassieke, moderne en hedendaagse kunst.

BRAFA krijgt meer dan ooit een internationaal karakter. Tijdens de 65ste editie verwelkomt de kunstbeurs 50 nationale en 83 buitenlandse kunsthandelaren. Ooit gericht op uitsluitend oude kunst, wordt er de laatste jaren meer ruimte geboden aan het moderne en hedendaagse. De oude kunsten zijn echter nog steeds zeer prominent vertegenwoordigd; bijna de helft van de nieuwe deelnemers biedt klassieke archeologie, oude meesters, antieke meubelen en kunstobjecten. De Nederlandse exposanten Morentz en Floris van Wanroij Fine Art zijn weer present op de beurs. Achttien handelaren maken een debuut of keren terug onder wie vier Nederlandse namen: Bruil & Brandsma Works of Art, Douwes Fine Art, Rueb Modern & Contemporary Art en Studio 2000 Art Gallery. Dankzij een vetting - een van de strengste in de sector - beantwoordt de beurs aan de hoogste eisen van kunstverzamelaars en -liefhebbers. Hierbij wordt een beroep gedaan op een honderdtal onafhankelijke experts, het Art Loss Register en een wetenschappelijk laboratorium dat kunstobjecten en cultureel/ archeologisch erfgoed analyseert.

Een Romeins bronzen figuurtje van Venus steelt de show bij Antiquarium Ltd. uit New York. De verleidelijke godin is bezig aan haar badritueel en draagt enkel een diadeem. Het voetstuk waarop ze staat, is bezet met zilver en glas. Bruil & Brandsma Works of Art brengt antiek en kunstobjecten uit de 14de tot 18de eeuw waaronder een ivoren diptiekje uit Frankrijk van rond 1360 met vijf episodes uit het leven van Christus. De oriëntalistische voorstelling van een kapperszaak die Paolo Antonacci uit Rome biedt, is voorzien van een uitbundig gedecoreerde lijst van niemand minder dan Carlo Bugatti (1856-1940). De Italiaanse kunstenaar voorzag het houten frame van tinnen bloemmotieven, gebleekt hertenleer, een koperen beslag en messing inleg. Een ander art-nouveauhoogtepunt is te zien bij Chamarande uit Brussel. De juwelenexpert toont een pendant met een Blauwe Regen fee uit circa 1900 van de Franse goudsmid Georges Le Saché. Douwes Fine Art presenteert een paneelschildering van de grote Belgische surrealist James Ensor (1860-1949), *La Sorcière* uit 1910. Het werk verbleef tachtig jaar in Nederlands privébezit en komt op BRAFA voor het eerst weer op de markt. Een stilleven van Léon de Smet (1881-1966) uit 1919 wordt aangeboden door Studio 2000 Art Gallery. De Vlaamse kunstenaar heeft de lichtval op zijn onderwerp prachtig weergegeven met losse, kleurrijke toetsen. BRAFA vindt plaats op de site van Tour & Taxis, een mooi voorbeeld van Brussels industrieel erfgoed. De kosmopolitische hoofdstad van Europa biedt tentoonstellingen in gerenommeerde musea zoals het Horta Museum, BOZAR-Paleis voor de Schone Kunsten en de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België.

Van linksboven naar rechtsonder: Romeinse figuur van Venus bij haar bad (1ste eeuw voor Christus - 1ste eeuw na Christus), collectie Antiquarium. Art-nouveau pendant van Georges Le Saché (1849-circa 1920), collectie Chamarande. Léon de Smet 'Stilleven' (1919), collectie Studio 2000. James Ensor 'La Sorcière' (1910), collectie Douwes Fine Art BV.

BRAFA nieuws

Baby in de buik

Vrij vertaald betekent Hansje in de kelder 'baby in de buik'. In sommige Europese landen maakte de familie vroeger een nieuwe zwangerschap bekend door drank te serveren in een bokaal. In de drinkbeker was een figuurtje van een kind aangebracht dat door een mechanisme kwam bovendrijven als er een drankje werd ingeschonken. D'Arschot & Cie uit Brussel biedt een schitterend zilver verguld exemplaar uit Duitsland. Deze 'Hansel im Keller' cup komt uit Nuremberg (circa 1580) en draagt het meesterschilder van Jobst Eissler III. Het drankje dat in de beker werd geserveerd, was opgebouwd uit distillaten van Spaanse en Siciliaanse citroenen, fijne kersen, Bourbonvanille, kardemom, kaneel en Bulgaarse rozen.

Grand Tour-collectie

De Brusselse Gallery Desmet is gespecialiseerd in de klassieke beeldhouwkunst en kunstvoorwerpen. De aangeboden beelden dateren uit de oudheid, de renaissance en barok tot het neoclassicisme. Kort samengevat: de smaak van een 19de-eeuwse Grand Tour-verzamelaar. Op BRAFA onthult de antiquair een marmeren korbeel met een beeltenis van een jonge man. Het werk werd gemaakt in Milaan in 1410-1420 door een leerling van de Gotische beeldhouwer Jacopino da Tradate (1371-1445). Het fragment maakte ooit deel uit van de beroemde Dom van Milaan.

Nederlands erfgoed

Jaarlijks wordt op de BRAFA Art Fair in stands van diverse exposanten Nederlands erfgoed aangeboden. De komende editie brengt de Belgische antiquair Francis Janssens van der Maelen een set meubelen van de Nederlandse firma Arts & Crafts. De twee stoelen en bank moeten gemaakt zijn voor 1902, want in dat jaar werd de set tentoongesteld op de eerste Internationale Tentoonstelling voor Moderne Decoratieve Kunst in Turijn. De meubelmaker gebruikte voor de geometrische patronen ebbenhout en ivoor; voor het frame kamferhout. Deze roodachtige houtsoort komt voor in China, Japan en Taiwan.

Berlijnse muur

Op 8 november 1989 werd geschiedenis geschreven in Berlijn. Na maanden van toenemende burgerlijke onrusten in het oostelijke deel van Duitsland, viel de Berlijnse Muur: het symbool van de Koude Oorlog en de Duitse deling. Dertig jaar later viert BRAFA, een beurs zonder winst oogmerk, zijn 65ste editie met een bijzondere veiling. Vijf stukken van de Berlijnse Muur worden op de beurs tentoongesteld en aansluitend geveild. De volledige winst zal worden verdeeld over drie liefdadigheidsprojecten die in het teken staan van respectievelijk kankeronderzoek, de sociale integratie van gehandicapten en cultureel erfgoed.

Aluminium boeket

Simon Studer Art Associés brengt werk van kunstenaars, die met hun werken kunnen verrassen, emoties kunnen ontlokken of ons aan het denken zetten. De Zwitserse galerie biedt *Steven's Bouquet* (1991) van de Amerikaanse kunstenaar Roni Horn (1955). Haar bekende grote glassculpturen staan permanent opgesteld in Voorlinden en het Kröller-Müller Museum. De zes aluminium balken van het werk dat op BRAFA wordt gepresenteerd, dragen de namen van kleuren. De vorm en het materiaal geven een interessante betekenis aan de titel van dit kunstobject. Het is een werk uit een serie van drie. Het MoMA heeft eveneens een exemplaar in de collectie.

Culinaire symboliek

Een groot stilleven van Frans Snijders (1579-1659) is het topstuk bij de Belgische kunsthandelaar Klaas Muller. De Zuid-Nederlandse barokmeester stond bekend als dé specialist in het schilderen van jachtaferelen, dieren en stillevens. Op het paneel zien we een banket met artisjokken, asperges en vruchten. De prachtig geschilderde kreeft, een luxeproduct in die tijd omdat het niet voor de Nederlandse kust kon worden gevestigd, trekt de aandacht. Het dier kan ook worden gezien als symbool voor instabiliteit vanwege zijn vermogen om zowel vooruit als achteruit te kruipen.

Wunderkammer van de 21ste eeuw

Ongetwijfeld het oudste stuk op de beurs wordt aangeboden door de Italiaanse galerie Theatrum Mundi. Het betreft een schedel van een Eurhinosaurus longirostris, een visachtig dier uit het Toarcien, de laatste periode uit het vroege juratijdperk. In West-Europa lag gedurende deze periode een grote zee. Het grote fossiel werd gevonden in de omgeving van de Franse stad Nancy en is 175-183 miljoen jaar oud. In de 21ste-eeuwse Wunderkammer die de galerie heeft samengesteld vinden bezoekers ook een ruimtepak van een astronaut, een Hollywoodfilmkostuum en een meteoriet.

Duitsland, mogelijk Saksen. Bronslegering, roodkoper en zink. Diameter 26 cm, hoogte circa 5 cm.

Bruil & Brandsma Works of Art | Stand 52a
 Hanzeschotel (12de/13de eeuw)

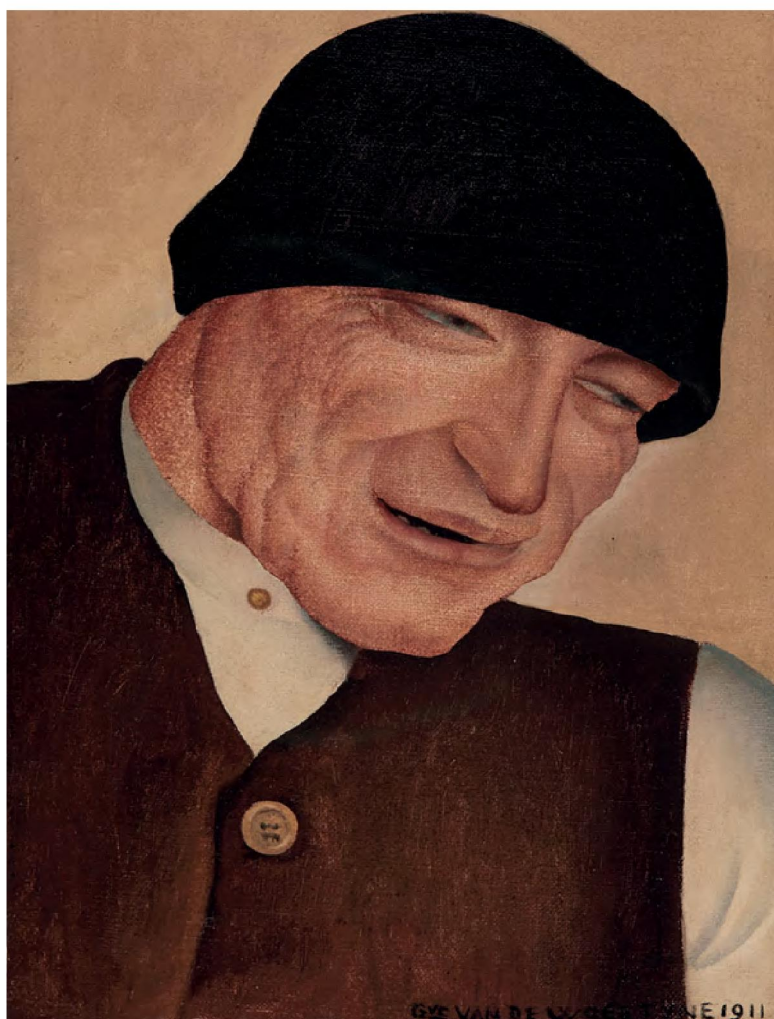
Deze komvormige schotel behoort tot de vroege objecten die Hanzeschotels worden genoemd. Deze term wordt toegepast op bronzen of koperen schalen uit de 12de/13de eeuw die vanwege het voorkomen in middeleeuwse manuscripten in verband werden gebracht met de Hanze. Ze zijn meestal afkomstig uit de regio die wordt gedomineerd door de handel tussen de vrije steden van de Hanze, die zich uitstreckte van de Baltische Zee tot de Nederrijn en naar Engeland. Dit object behoort tot de grootste groep schotels: die met afbeeldingen van deugden en ondeugden. De gedreven schotel heeft een vlakke bodem met aan de bovenzijde een smalle, platte rand van ongeveer 1 cm. De schotel is in

het midden gedecoreerd met een gravure van een mannelijke buste en is omlijst door een gestileerde dubbele rand. Rond de centrale figuur staan drie mannelijke bustes radiaal gerangschikt met gegraveerde Romeanse inscripties: 'IDOL(A)TRIA' (afgoderij), 'INVIDIA' (afgunst) en 'IRA' (woede). Veel van de letters zijn geaccentueerd door dubbele lijnen. De omhooglopende rand is gedecoreerd met onder andere drie grote bladmotieven. Begin 20ste eeuw schreef kunsthistoricus A.C. Kisa een belangrijke studie over middeleeuwse bronzen schotels en bedacht de naam Hanzeschotel. Later doken er schotels op die veel ouder zijn dan het 14de- en 15de-eeuwse Hanzeverbond.

Prinsengracht 821, 1017 KA Amsterdam, +31 (0)20 341 98 47
 Nieuwe Spiegelstraat 68, 1017 DH Amsterdam, +31 (0)20 420 73 59
 +31 (0)6 511 879 30, info@bb-art.com, www.bb-worksofart.com

BRAFA
 ART FAIR

Olieverf op doek. 37 x 26 cm. Getekend en gedateerd rechtsonder: Gve VAN DE WOESTYNE 1911.

Galerie Oscar De Vos | Stand 115C
 Gustave Van de Woestyne *Boer Kerckhove* (1911)

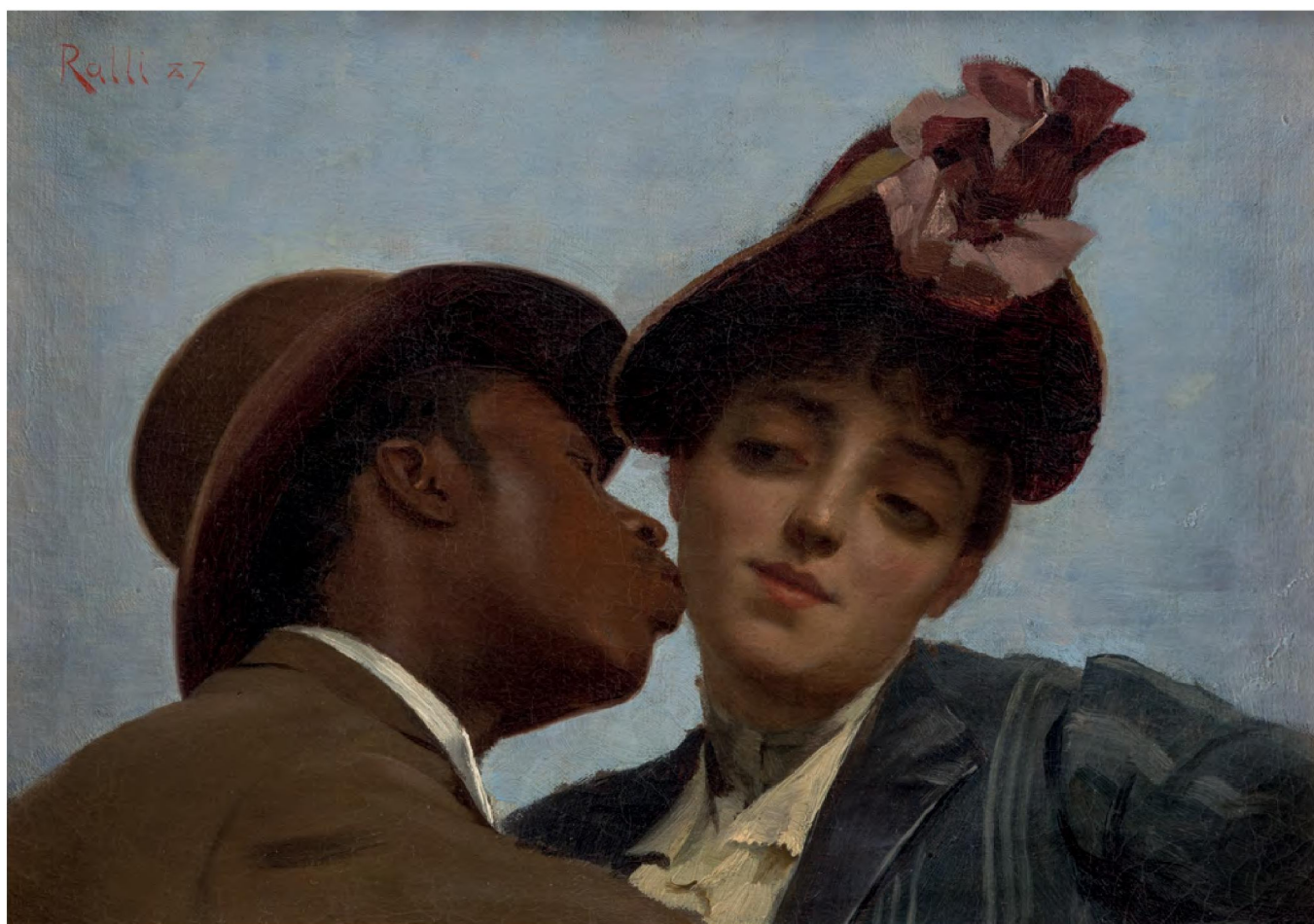
Het indrukwekkende portret van *Boer Kerckhove* behoort tot de reeks boerenkoppen die Gustave Van de Woestyne (1881-1947) maakte in Sint-Martens-Latem tussen 1908-1914. *Boer Kerckhove* valt te vereenzelvigen met het gemoed van de kunstschilder, die zijn nostalgische gevoel blootlegde. Zijn morele waarden zijn herleid tot karakters: de hoop wordt gekoesterd in de portretten van de blinden, het geloof zit verankerd in zijn boeren en de liefde hecht zich aan de herders. Op een zintuiglijke manier werkt Van de Woestyne deze thema's uit tot een origineel onderwerp. De stijl herinnert aan de boerenkoppen van Pieter Bruegel de Oudere. Opvallend zijn de monumentaliteit

en het lineaire karakter van de bijna getekende voorstelling: de afwezigheid van de ruimte, de bevreedende houding van de man en de groeven in zijn gelaat.

Oscar De Vos heeft een passie voor de moderne Vlaamse kunst van de Latemse School. Deze kunstenaars waren protagonisten van internationale kunststromingen zoals symbolisme, (post-)impressionisme, expressionisme en surrealisme. Sinds 1968 heeft de galerie haar naam gevestigd door bij te dragen aan internationale kunstbeurzen, tentoonstellingen en publicaties. Musea, kunstinstellingen en privéverzamelaars vertrouwen op de expertise om hun collecties uit te breiden en te consolideren.

Latemstraat 20, 9830 Sint-Martens-Latem, België
 +32 (0)9 281 11 70
www.oscardevos.be

BRAFA
 ART FAIR

Olieverf op doek. Linksonder gesigneerd en gedateerd '87'. 24,2 x 33 cm.

Berko Fine Paintings | Stand 83c
 Théodore Jacques Ralli *De kus* (1887)

Patrick Berko werd geboren in een familie van kunst- en antiekhandelaren en heeft altijd een voorliefde gehad voor Europese academische, realistische en oriëntalistische schilderkunst, de 19de-eeuwse romantiek en de belle époque. De familie Berko had het voorrecht meer dan veertig jaar lang galerieën over de hele wereld te openen. Tegenwoordig heeft de nieuwe generatie een galerie in Knokke-Het Zoute en staat Berko Fine Paintings op de grootste kunstbeurzen ter wereld. De galerie trekt zowel doorgewinterde verzamelaars als enthousiaste kunstliefhebbers aan en heeft verschillende naslagwerken gepubliceerd, waaronder de *Dictionary of Belgian Painters born between 1750 & 1875*,

gewijd aan bloemen- en dierenschilders en talrijke monografieën. De nieuwste publicatie is *19th Century European Virtuoso Painters*. Théodore Jacques Ralli (1852-1909) was een leerling van Jean-Jules-Antoine Lecomte du Nouÿ aan de École des Beaux-Arts van Parijs. Hij reisde vaak naar het Midden-Oosten en Noord-Afrika, waar hij veel inspiratie opdeed. Ralli exposeerde voor het eerst in 1875 op de Salon van Parijs, vervolgens bij de Société des Artistes Français. Hij ontving een eervolle vermelding in 1885 en een zilveren medaille in 1889. Vanaf 1879 exposeerde Ralli ook in de Royal Academy in Londen. In 1901 werd hij benoemd tot Chevalier in het Légion d'Honneur.

Kustlaan 163, 8300 Knokke-Heist, België
 +32 (0)50 60 57 90
www.berkofinepaintings.com

BRAFA
 ART FAIR

informatie

26 januari t/m 2 februari 2020

Locatie

Tour & Taxis, Havenlaan 88, 1000 Brussel, België
 Parking Tour & Taxis: € 8 (met gratis shuttledienst op het terrein van BMW).

Openingstijden

Dagelijks geopend van 11.00 tot 19.00 uur;
 Avondopening op donderdag 30 januari tot 22.00 uur.

Entree

€ 25 p.p.
 16-26 jaar: € 10 p.p.
 Tot 16 jaar: gratis
 Groepen groter dan 10 personen: € 15 p.p.
 Catalogus: € 15

Tours & Talks

BRAFA houdt van cultuur en wil deze passie delen! Elke dag om 16.00 uur wordt er in de BRAFA Lounge een Art Talk gegeven. Conservatoren, verzamelaars en andere experts wisselen elkaar af om hun uiteenlopende kennis en expertise te delen. Met steun van Hiscox worden er ook gratis Nederlandstalige rondleidingen aangeboden van 15.00 tot 16.00 uur. Kunsthistorici geven een Art Tour langs de meest bijzondere stukken van de beurs (op basis van beschikbaarheid, opgave via stand 1 Info op de beurs).

Reis & Verblijf

Reis rechtstreeks van Amsterdam naar Brussel Zuid-Midi in nog geen twee uur tijd. Vertrektijden en tickets: www.nsinternational.nl. Twee vijfsterrenhotels bieden exclusieve arrangementen voor een verblijf in Brussel. Hotel Le Plaza is gelegen in hartje Brussel, nabij de Grote Markt, verschillende musea en de modewijk Dansaert. Hotel Amigo bevindt zich midden in het historische centrum van de stad, op loopafstand van de antiekzaken van de Zavel en belangrijke musea. Meer info: www.brafa.art/nl/hotels.

Culturele agenda

De BRAFA City Guide biedt een overzicht van tentoonstellingen, musea, klassieke concerten, hotels en gastronomische adressen: www.brafa.art/brafa-city-guide-nl.

Meer informatie: www.brafa.art